

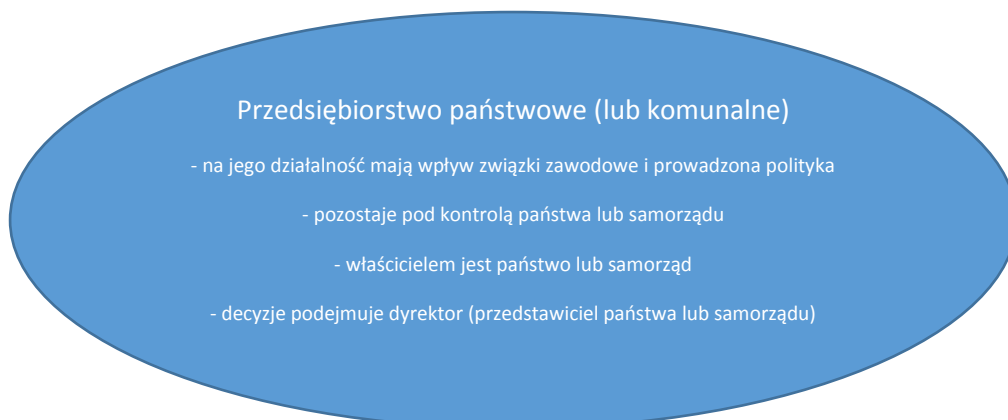
Temat: Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw.

1. Każdy kto prowadzi działalność gospodarczą, musi pamiętać o związanych z tym aspektach prawnych. Dzięki nim można określić charakter prawny firmy i zaklasyfikować ją organizacyjnie.
2. Wszystkie firmy można podzielić ze względu na typ własności lub formę prawno-organizacyjną.
3. Podział przedsiębiorstw ze względu na własność to przedsiębiorstwa
  - a) Publiczne
    - państwowe
    - komunalne
  - b) prywatne
    - krajowe
    - zagraniczne

4. Podział przedsiębiorstw ze względu na formę organizacyjno-prawną

- ❖ przedsiębiorstwa państwowe
- ❖ jednoosobowe firmy osób fizycznych
- ❖ spółdzielnie
- ❖ spółki

Krótką charakterystyka

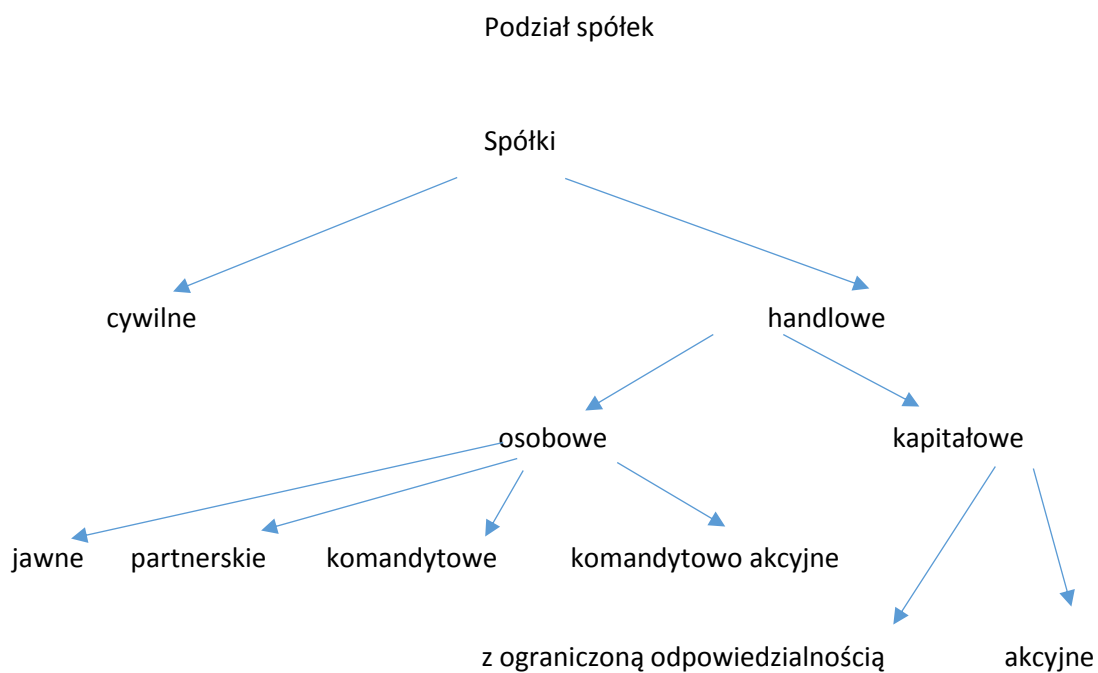
Przedsiębiorstwo prywatne

- właścicielem jest osoba prywatna
- decyzje podejmuje właściciel
- rodzaj produkcji zależy od właściciela
- pozostaje pod kontrolą właściciela lub zarządu
- związki zawodowe nie muszą wpływać na jego działalność

Spółdzielnia

- właścicielem są wszyscy członkowie spółdzielni
- nie muszą być nastawione na zysk
- każdy spółdzielca wnosi taki sam udział
- pozostaje pod kontrolą rady nadzorczej i zgromadzenia członków spółdzielni
- decyzje podejmuje prezes wybrany spośród członków spółdzielni

Spółki to związki co najmniej dwóch osób, które zamierzają wspólnie realizować przedsięwzięcia gospodarcze dzięki kapitałowi wniesionemu w formie pieniężnej niepieniężnej (aportowi)

- Wyróżniamy spółki cywilne, których działalność normuje kodeks cywilny oraz spółki prawa handlowego, których formę prawno-organizacyjną określa Kodeks spółek handlowych.
- Spółki handlowe dzielą się na spółki osobowe (jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna),
- Spółki kapitałowe – z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjna.

Spółki osobowe	Spółki kapitałowe
<ul style="list-style-type: none"> • brak osobowości prawnej, • majątek jest współwłasnością wspólników, • wysokość wniesionych udziałów jest dowolna, zależy od wspólników, • sprawy spółki prowadzą bezpośrednio wspólnicy, • odpowiedzialność za zobowiązania ponoszą wspólnicy, • stały skład wspólników 	<ul style="list-style-type: none"> • posiadają osobowość prawną, • majątek stanowi własność spółki, • minimalna wysokość kapitału jest określona w przepisach, • sprawy spółki prowadzą określone organy, • odpowiedzialność wobec wierzycieli ponosi spółka, • skład osobowy jest płynny (akcje są zbywalne)

Na podstawie podziału spółek zaznacz, które z wymienionych spółek należą do spółek osobowych, a które do kapitałowych. Proszę wypełnioną tabelkę odesłać mi.

Rodzaj spółki	Kategoria spółki	
	osobowa	kapitałowa
Sp. jawna		
Sp. z o.o.		
Sp. partnerska		
Sp. akcyjna		
Sp. komandytowa		
Sp. komandytowo-akcyjna		

Rodzaje spółek

Rodzaj spółki	Minimalna wysokość kapitału zakładowego	Organy spółki	Reprezentacja spółki	Odpowiedzialność za zobowiązania
Cywilna (s.c.)	<ul style="list-style-type: none"> nie jest wymagana prawem 	<ul style="list-style-type: none"> brak 	<ul style="list-style-type: none"> każdy wspólnik 	<ul style="list-style-type: none"> wspólnicy odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem (zarówno majątkiem spółki, jak i osobistym)
Jawna (sp.j.)	<ul style="list-style-type: none"> nie jest określona prawem 	<ul style="list-style-type: none"> brak 	<ul style="list-style-type: none"> każdy wspólnik (umowa może przewidywać inaczej) 	<ul style="list-style-type: none"> każdy wspólnik odpowiada bez ograniczeń całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką
Partnerska (sp.p.)	<ul style="list-style-type: none"> nie jest określona prawem 	<ul style="list-style-type: none"> brak (umowa może przewidywać zarząd) 	<ul style="list-style-type: none"> każdy partner (umowa może przewidywać inaczej) 	<ul style="list-style-type: none"> partner nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce
Komandytowa (sp.k.)	<ul style="list-style-type: none"> nie jest określona prawem 	<ul style="list-style-type: none"> brak 	<ul style="list-style-type: none"> każdy komplementariusz (umowa może przewidywać inaczej) 	<ul style="list-style-type: none"> co najmniej jeden wspólnik (komplementariusz) odpowiada bez ograniczeń za zobowiązania spółki, a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona do wysokości sumy komandytowej, która została określona w umowie
Komandytowo-akcyjna (SKA)	<ul style="list-style-type: none"> 50 000 zł 	<ul style="list-style-type: none"> walne zgromadzenie rada nadzorcza jest obowiązkowa, jeżeli liczba akcjonariuszy przekracza 25 osób 	<ul style="list-style-type: none"> każdy komplementariusz (umowa może przewidywać inaczej) 	<ul style="list-style-type: none"> co najmniej jeden wspólnik (komplementariusz) odpowiada bez ograniczeń za zobowiązania spółki, a co najmniej jeden wspólnik (akcjonariusz) nie odpowiada za zobowiązania spółki
Z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.)	<ul style="list-style-type: none"> 5 000 zł; jeden udział to minimum 50 zł 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzenie wspólników i zarząd rada nadzorcza lub komisja rewizyjna są obowiązkowe, gdy kapitał zakładowy przewyższa 500 000 zł, a wspólników jest więcej niż 25 	<ul style="list-style-type: none"> zarząd 	<ul style="list-style-type: none"> spółka odpowiada za zobowiązania całym swoim majątkiem bez ograniczeń wspólnicy nie są odpowiedzialni za zobowiązania spółki, ponoszą ryzyko do wartości wniesionego wkładu
Akcyjna (SA)	<ul style="list-style-type: none"> 100 000 zł; wartość jednej akcji nie może być niższa niż 1 gr 	<ul style="list-style-type: none"> walne zgromadzenie rada nadzorcza zarząd 	<ul style="list-style-type: none"> zarząd 	<ul style="list-style-type: none"> spółka odpowiada za zobowiązania całym swoim majątkiem bez ograniczeń akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki, ponoszą ryzyko do wartości posiadanych akcji spółki

Związki spółek to

- a) Holdingi – duże przedsiębiorstwa (najczęściej spółki akcyjne) mające kontrolę nad innymi spółkami w wyniku skupu ich akcji

- b) Koncerny – prawne i kapitałowe połączenia przedsiębiorstw o różnej osobowości prawnej i różnym profilu działalności, podlegające wspólnemu zarządowi
- c) Kooperacje – prawne połączenie wielu spółek (zazwyczaj akcyjnych) często o zasięgu międzynarodowym, tworzące jedno duże przedsiębiorstwo,
- d) Kartele, truksy, syndykaty – (zwane monopolami lub oligopolami) organizacje lub porozumienia gospodarcze przedsiębiorstw określonej branży zakładane w celu jej opanowania, likwidacji konkurencji i dyktowania warunków sprzedaży. W większości państw ich tworzenie jest zabronione.